

Е-ИНФО 23

АКТИВНОСТИ НА „ПАКОМАК”
ВО ПЕРИОДОТ ОД ЈУЛИ ДО
СЕПТЕМВРИ 2017 ГОДИНА

АМБАЛАЖАТА
ШТО ИМА
МИНАТО,
**МОЖЕ ДА ИМА
И ИДНИНА!**

КРАТОК ПРЕГЛЕД НА АКТИВНОСТИТЕ НА „ПАКОМАК”
ВО ПЕРИОДОТ ОД ЈУЛИ ДО СЕПТЕМВРИ 2017 ГОДИНА.
ИНФОРМИРАЈТЕ СЕ ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ПРОЕКТИ ЧИЈА ЦЕЛ
Е ПРОМОЦИЈА НА ВАЖНОСТА НА СЕЛЕКЦИЈА И ПЕРЕРАБОТКА
НА АМБАЛАЖНИОТ ОТПАД.

ЈУЛИ - СЕПТЕМВРИ 2017

БИЗНИС ЗАЕДНИЦА

- ЗАЕДНИЧКА ЕКОАКЦИЈА НА „ПАКОМАК“, „ПИВАРА“ И НА АМБАСАДАТА НА ХОЛАНДИЈА
- ФОРМИРАНА НОВА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА УПРАВУВАЊЕ ПОСЕБНИ ТЕКОВИ ОТПАД
- ДВЕ НАЦИОНАЛНИ НАГРАДИ ЗА ОПШТЕСТВЕНО ОДГОВОРНА ПРАКТИКА

НАСЕЛЕНИЕ

- „ПАКОМАК“ ЈА ПОДДРЖА АКЦИЈАТА „ЕДНО КАПАЧЕ - ЕДНА НАДЕЖ ПЛУС“
- ПРОЕКТОТ „РЕЦИКЛИРАЊЕ?! - КАЖИ ДА!“ ГИ ДОДЕЛИ НАГРАДИТЕ ЗА НАЈДОБРИТЕ УЧИЛИШТА
- ПОСТАВЕНИ НОВИ КОНТЕЈНЕРИ ЗА СОБИРАЊЕ СТАКЛО ВО СТРУМИЦА, ПРИЛЕП, ВЕЛЕС И ВО ШТИП
- СОБРАНИ ПОВЕЌЕ ТОНИ СТАКЛЕН ОТПАД ВО ОХРИД, СТРУГА И ВО СТРУМИЦА
- ДАДЕНИ НА КОРИСТЕЊЕ КОНТЕЈНЕРИ ЗА ПЛАСТИКА И ЗА ЛИМЕНКИ ВО ВРАПЧИШТЕ И ВО ЛИПКОВО
- ПОСТАВЕНИ ЖОЛТИ МЕТАЛНИ КОНТЕЈНЕРИ ЗА ПЛАСТИКА И ЗА ЛИМЕНКИ ВО ОХРИД И ВО СТРУМИЦА
- ИНТЕРВЈУ: ЕКОИСКУСТВО НА ЦУАН КАЊЕЉАС, РАКОМЕТАР НА ВАРДАР
- ИНФОРМАТИВНА И МОТИВАЦИСКА РАДИОКАМПАЊА НА „КАНАЛ 77“ И НА РАДИО „БУБАМАРА“ ЗА НОВИ КОНТЕЈНЕРИ ЗА СЕЛЕКЦИЈА
- ВИДЕОСПОТ ЗА СЕЛЕКЦИЈА НА ОТПАД
- ПРОМОЦИЈА НА ИГРАТА „GREEN GAME“ – МОБИЛНА АПЛИКАЦИЈА ЗА ДЕЦА

БИЗНИС ЗАЕДНИЦА

1 | ЗАЕДНИЧКА ЕКОАКЦИЈА НА „ПАКОМАК“, „ПИВАРА“ И НА АМБАСАДАТА НА ХОЛАНДИЈА ВО РМ ЗА ЧИСТЕЊЕ НА БРЕГОТ И НА ВОДИТЕ НА ЕЗЕРОТО МАТКА

„Пакомак“ се придружи на волонтерската екоакција под мотото „Рециклирате ли?“ иницирана од „Пивара Скопје“, во која во септември се чистеа брегот и водите на езерото Матка.

„Пакомак“ ја обезбеди целата логистичка поддршка за собирање, транспорт, селектирање и рециклирање на собраниот отпад од оваа екоакција.

Во акцијата се приклучија и Амбасадата на Холандија во Македонија, која беше партнер и минатата година, како и британскиот амбасадор Чарлс Гарет со својот тим. Нуркачите од спелеолошкото друштво „Врело“ беа задолжени за вадење на неорганскиот отпад од водите на езерото.

„Како компанија што е силно посветена на намалување на минимум на какви било несакани ефекти од амбалажниот отпад врз животната средина, нè радуваат вакви акции бидејќи тие покажуваат дека не сме осамени во остварувањето на нашата мисија. Охрабрени од придонесот од ваквите акции, сметаме дека поставените цели во поглед на управувањето на отпадот од амбалажа до 2020 година, не само што се остварливи, туку заеднички можеме и да ги надминеме“, посочи Ико Брдароски, менаџерот за грижа за корисници во „Пакомак“.

За холандскиот амбасадор Ваутер Пломп ова претставува најдобар начин како да се зголеми јавната свест за проблемот со загадувањето.

„Гледајќи го проблемот со загадувањето на природата во оваа или во која било друга земја, мојот апел до сите граѓани е дека е време секој од нас, размислувајќи глобално, да почне да дејствува и локално“, дециден е амбасадорот Пломп.

2 | ФОРМИРАНА НОВА АСОЦИЈАЦИЈА ЗА УПРАВУВАЊЕ ПОСЕБНИ ТЕКОВИ ОТПАД

Во согласност со националните цели, во 2020 година во Македонија треба да се рециклира 60 отсто од отпадот од пакување, односно повеќе од 65.000 тони годишно хартија, пластика, стакло, лименки и дрво.

За таа цел, формирана е Асоцијацијата за управување посебни текови отпад при Стопанската комора на Македонија, која ги обединува и стопанските субјекти што имаат лиценца за колективно или за самостојно постапување со посебни текови отпад од пакување, од батерии и акумулатори и од електричен и електронски отпад. Се очекува бројот на членките да се зголеми и со пристапување на други заинтересирани стопански субјекти, како и со субјектите што се занимаваат со постапување со отпадот од возила, од гуми, текстил и со отпадни масла.

Претседател на новата Асоцијација е извршниот директор на „Пакомак“, Филип Ивановски, а основните цели на Асоцијацијата се да ги координира учесниците, односно да се постави како спрега меѓу бизнис-секторот, институциите и граѓаните во системот на управување на овие текови на отпадот со најниски трошоци за индустријата и со најголема еколошка придобивка за граѓаните.

3 | „ПАКОМАК“ ДОБИ ДВЕ НАЦИОНАЛНИ НАГРАДИ ЗА ОПШТЕСТВЕНО ОДГОВОРНА ПРАКТИКА

„Пакомак“ беше награден со плакета за успешно спроведена општествено одговорна практика во 2017 година за проектот „Зелена планета“ од Министерството за економија и од Координативното тело за општествена одговорност на претпријатијата (КТООП), кои во ноември беа домаќини на десеттата јубилејна традиционална годишна манифестација – Национална награда за најдобра општествено одговорна практика на претпријатијата во Македонија, реализирана во текот на последната година.

Годинава, по повод јубилејот, покрај регуларните награди, беа доделени и јубилејни, како посебно признание за претпријатијата што се закитиле со најмногу награди. „Пакомак“ доби јубилејно признание за континуирано успешна општествено одговорна практика 2007-2017 година, како компанија што спаѓа меѓу претпријатијата со најмногу освоени награди за најдобра општествено одговорна практика во Македонија.

НАСЕЛЕНИЕ

4 „ПАКОМАК“ ЈА ПОДДРЖА АКЦИЈАТА „ЕДНО КАПАЧЕ - ЕДНА НАДЕЖ ПЛУС“

„Пакомак“ заедно со Министерството за животна средина и просторно планирање и СНС „Ре-пласт“ спроведе голема хуманитарно-еколошка акција „Едно капаче - една надеж плус“.

Целта на оваа акција беше да се надминат проблемите со транспортот, складирањето и со рециклирањето на собраните пластични капачиња наменети за рециклирање, како и да се најде решение да се помогне за оваа убава, едукативна, хумана акција да опстане широко распространета.

„Пакомак“, друштвото за управување пакување и отпад од пакување, се погрижи за преземањето и за транспортот на собраните капачиња, а компанијата за рециклирање СНС „Ре-пласт“ ќе ги преземе и рециклира капачињата.

Како и што беше замислено, за сметка на собраните капачиња беа донирани три инвалидски колички во Здружението на лица со параплегија и со квадриплегија „Без ограничувања“.

За една инвалидска количка е потребно да се рециклираат 350.000 капачиња, но „Пакомак“ повикува оваа акција да продолжи и граѓаните да се вклучат во селектирање на пластичните капачиња. Секако, граѓаните да не забораваат да ги селектираат и подготват за рециклирање и шишињата.

5 ПРОЕКТОТ „РЕЦИКЛИРАЊЕ?! - КАЖИ ДА!“ ГИ ДОДЕЛИ НАГРАДИТЕ ЗА НАЈДОБРИТЕ УЧИЛИШТА

Учениците од сите основни училишта во осум скопски општини веќе петта година по ред, преку проектот „Рециклирање?! - КАЖИ ДА!“, по иницијатива на „Пакомак“, друштвото за управување пакување и отпад од пакување, и на Шпаркасе банка имаат можност да учат за придобивките од селектирањето и од рециклирањето на амбалажниот отпад, но и во поширока смисла да осознаваат за волонтерската работа, која развива свесност за општествените проблеми, поттикнува заедништво и активизам, соработка и наоѓање соодветни решенија.

Оваа година учениците од основните училишта во Карпош, Центар, Гази Баба, Кисела Вода, Ѓорче Петров, Аеродром, Чаир и во Бутел собраа повеќе од 32 тона амбалажа од пластика или повеќе од 1.200.000 пластични шишиња, од кои 16 проценти, односно 200.000 пластични шишиња собраа учениците од ОУ „Браќа Миладиновци“ од Аеродром, што им го донесе првото место. Другите наградени училишта се: ОУ „Аврам Писевски“, ОУ „Кузман Шапкарев“, ОУ „Крум Тошев“, ОУ „Димитар Поп-Ѓеорѓиев Беровски“, ОУ „Јохан Хајнрих Песталоци“, ОУ „Климент Охридски“ и ОУ „Тефејуз“.

На настанот за доделување награди беа присутни претставници од наградените училишта, многу ученици, наставници и други поединци од страна на вклучените субјекти и иницијатори и поддржувачи на овој проект.

„Пакомак“ со години промовира најразлични аспекти за развој на потенцијалите на учениците, идентификација и евалуација на тие аспекти за што поголема вклученост во општествено одговорните активности што носат бенефит за сите.

6 ПОСТАВЕНИ НОВИ КОНТЕЈНЕРИ КАКО ИГЛО ЗА СОБИРАЊЕ СТАКЛЕН ОТПАД ВО СТРУМИЦА, ПРИЛЕП, ВЕЛЕС И ВО ШТИП

„Пакомак“ полека, но сигурно ја шири мрежата на контејнери за селекција на отпадот низ целата држава. Така, нови контејнери како игло за собирање стаклен отпад беа поставени во општините Струмица, Прилеп, Велес и Штип. Струмица своите контејнери за стакло ги доби во јули, а истиот месец „Пакомак“, во соработка со ЈКП „Прилеп“, ги постави контејнерите и во овој град. Во текот на септември, пак, контејнери за селекција на стакло добија општините Велес и Штип.

7 СОБРАНИ ПОВЕЌЕ ТОНИ СТАКЛЕН ОТПАД ВО ОХРИД, СТРУГА И ВО СТРУМИЦА

Во текот на јули и на август беа собрани повеќе тони стаклен отпад од градовите Охрид, Струга и Струмица. Само за илустрација, во однос на количините, во јули беа подигнати повеќе од два тона стаклен отпад само од Охрид.

8 | ДАДЕНИ НА КОРИСТЕЊЕ КОНТЕЈНЕРИ ЗА СЕЛЕКЦИЈА НА ПЛАСТИКА И НА ЛИМЕНКИ ВО ВРАПЧИШТЕ И ВО ЛИПКОВО

Во август и во септември „Пакомак“ им даде на користење жолти контејнери за селекција на пластика и на лименки на општините Врапчиште и Липково. Секој од овие контејнери има капацитет од 1,1 м3.

9 ПОСТАВЕНИ ЖОЛТИ МЕТАЛНИ КОНТЕЈНЕРИ ЗА ПЛАСТИКА И ЗА ЛИМЕНКИ ВО ОХРИД И ВО СТРУМИЦА

Во септември „Пакомак“ ги промовираше и ги постави новите метални контејнери за селекција на пластична амбалажа и на лименки во Охрид и во Струмица. Овие контејнери, освен што ја имаат препознатливата жолта боја, се засилени и потешко се оштетуваат, а „Пакомак“ се надева дека ова ќе биде дополнителна мотивација за граѓаните што сакаат да живеат свесно и одговорно за својата животна средина.

10

ЕКОИСКУСТВО НА ЦУАН КАЊЕЉАС, РАКОМЕТАР НА ВАРДАР: „ШПАНИЈА СО ДЕЦЕНИИ ГО НАДГРАДУВА СИСТЕМОТ ЗА СЕЛЕКЦИЈА НА ОТПАД“

Ракометарот на Вардар, Шпанецот Цуан Кањељас, со читателите на „Екопредвесник“ сподели искуства од системот за селекција на отпад во неговата земја.

Во Шпанија отпад се селектира веќе неколку децении и луѓето веќе имаат создадени навиките. Мислам дека и свеста е на високо ниво и сите размислуваме каков свет сакаме да им оставиме на нашите деца. Не можам ни да го замислам мојот град полн со отпад, за мене нема таква опција, вели Кањељас.

Луѓето во Шпанија сакаат да селектираат и да рециклираат отпад, навиките се веќе создадени бидејќи системот постои и постојано се унапредува веќе неколку децении, вели Цуан Кањељас.

Во резиденцијалните делови од шпанските градови има локации на кои се поставени по три или четири контејнери за селекција на различни видови отпад. Жолтите контејнери се за пластика, сините за хартија, зелените за стакло, а четвртиот контејнер е за органски отпад. Овие локации се позиционирани многу блиску до домовите, за речиси никој да нема повеќе од пет минути одење. Тоа е и потребно и практично, објаснува Кањељас, бидејќи секој треба да ги донесе вреќите со селектиран отпад од дома, а сакаме тоа да го прави што почесто и да не му претставува мака ниту губење време.

Во градинките и во училиштата најмалку еднаш неделно децата разговараат или слушаат предавање на теми од екологијата, рециклирањето, отпадот, загадувањето. Секое дете уште во градинка мора да научи за каков отпад се наменети контејнерите во различни бои. Има и денови на екологијата во кои децата се запознаваат со природата или на училиште одат со велосипеди или пеш.

Покрај тоа, секој град во Шпанија има и голем центар за кабаст отпад, каде што може да се остави стар мебел, електрични апарати, батерии, масло за готвење и сè што не ни треба, а може да се рециклира. За тоа се плаќа такса, но тоа е многу мала сума, во споредба со казната што може да се добие ако отпадот се остави на улица.

Кањелас изрази жалење што во Македонија не се постапува со почит кон прекрасната природа и сè уште има многу отпад насекаде.

11

„ПАКОМАК“ СО РАДИОРЕКЛАМА ЗА НОВИТЕ КОНТЕЈНЕРИ ЗА СЕЛЕКЦИЈА НА ОТПАДОТ

Во јули, во соработка со „Канал 77“, беше снимена и пуштена во етерот радиореклама наменета за регионите на Охрид, Струга, Штип, Струмица и на Велес. Со оваа радиореклама „Пакомак“ не само што ги известува граѓаните за поставувањето нови контејнери за селекција на отпадот во нивните градови, туку и настојува да ја крене свесноста за важноста на селектирањето и на рециклирањето на отпадот и да ги мотивира граѓаните да се вклучат во заедничката борба за почиста животна средина, од која најголема придобивка ќе имаат идните генерации.

Во духот на оваа борба, истиот месец на „Радио Бубамара“ беа емитувани реклами за подигнување на свесноста за отпадот и за едукација на населението во Скопје. Локалните познати личности како фудбалерот Горан Пандев, актерите Тино и Атанас, актерката Нина Деан и други се приклучија на оваа кампања и зборуваа за важноста на селектирањето.

12

ВИДЕОСПОТОВИ ЗА СЕЛЕКЦИЈА НА ОТПАД

Како што може да се види од наведеното, „Пакомак“ ова тримесечје, главно, го посвети на населението, кое е најважниот фактор во процесот на едукација за важноста на чистата животна средина. Така, во август, во соработка со локалните телевизии во Охрид, Струга, Штип, Струмица, Велес и во Прилеп беа промовирани ТВ-спотови за селекција на отпадот.

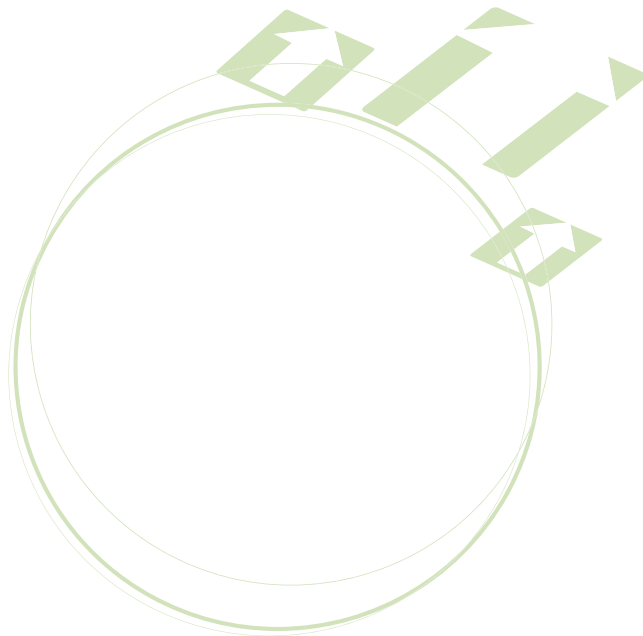

13

ПРОМОЦИЈА НА ИГРАТА „GREEN GAME“, МОБИЛНА АПЛИКАЦИЈА ЗА ДЕЦА

Во септември, пак, фокусот за едукација на населението се префрли на најмалите, со пуштање во функција на проектот на кој „Пакомак“ е посебно горд – играта „Green game“. „Green game“ е мобилна апликација за деца каде што преку игри и собирање поени децата учат за екологијата, се забавуваат, но и вистински го селектираат отпадот за да напредуваат во играта и да бидат наградени.

ЈУЛИ - СЕПТЕМВРИ 2017

Technical Recovery Organisation Europe
PRO EUROPE

www.pakomak.com.mk